

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Ehrendal Norra i Gnesta kommun

BESLUT

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808), att förklara det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat. Reservatets gränser ska följa inmätt gräns med tillhörande teknisk beskrivning (bilaga 3) och märkas ut i terrängen. Reservatets namn ska vara Ehrendal Norra.

För att tillgodose och uppnå syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet (se *Reservatsföreskrifter*).

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 2) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

Uppgifter om naturreservatet

Reservatets namn	Ehrendal Norra
Naturvårdsregister ID	2050058
Kommun	Gnesta
Församling/socken	Frustuna församling/Frustuna socken
Lägesbeskrivning	Ca 6 km söder om Gnesta
Naturgeografisk region	Svealands sprickdalslandskap
Kulturgeografisk region	Skogsbygd
Areal	74,1 hektar varav 67,6 hektar produktiv skogsmark
Fastigheter (markägare)	Gnesta Sågartorp 3:2 (privat)
Nyttjanderätter/servitut	Se fastighetsförteckning bilaga 4 Lantmäteriärende O173392.
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara och förvalta ett område med gammal tall- och barrblandskog. Syftet är vidare att bevara och utveckla områdets rika biologiska mångfald, framförallt i form av en värdefull kryptogamflora, fågel- och insektsfauna knuten till gammal barrskog, samt att återställa värdefulla naturmiljöer och livsmiljöer för skyddsvärda arter i tallskog.

Hur syftet ska nås

Syftet ska nås genom att området i huvudsak undantas från skogsbruk och andra exploateringar. Skogen ska till största del lämnas orörd, för att utvecklas genom intern dynamik. Med avsikt att förädla befintliga naturvärden och långsiktigt utveckla nya naturvärden kommer naturvårdande skötsel bedrivas i vissa delar av reservatet.

Tallskogens ekologi ska vara styrande för skötseln. Substrat för tallevande insekter ska skapas/tillföras med lämpligt intervall.

För att förhindra att granen tar över kan skötselmetoder så som naturvårdsbränning, brandliknande åtgärder, friställande av skyddsvärda träd och borttagande av gran göras i begränsad omfattning. De mindre bestånd av ädelgran som finns i delar av reservatet bör tas bort kontinuerligt.

En mer naturlig hydrologi ska eftersträvas, till exempel genom igenläggning av diken.

Extensivt skogsbete (utmarksbete) ska kunna bedrivas i hela reservatet.

Nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper inom ramen för syftet med reservatet ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

Reservatsföreskrifter

Föreskrifterna under A och C ska inte utgöra hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de insatser som behövs för naturreservatets vård och skötsel, och som framgår av föreskrifterna under B. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för uppföljning av bevarandemål och åtgärder, eller vid tillsyn.

A Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det i reservatet förbjudet att:

1. Uppföra byggnad eller anläggning.
2. Anlägga ny väg.
3. Anlägga luft- eller markledning.
4. Uppföra stängsel eller hägnad.
5. Anordna upplag.
6. Borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna.

7. Avverka träd eller buskar.
8. Ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle.
9. Framföra motordrivet fordon i terrängen annat än i samband med uttransport av fäلت vilt med så kallad älgdragare eller motsvarande.
10. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.
11. Kalka eller gödsla mark.

Föreskrifterna under A ska inte utgöra hinder:

- För skötsel och underhåll av väg och tillhörande vägdiken i anslutning till reservatsgränsen.
- För underhåll av de befintliga stigarna i området.
- För skötsel och underhåll av befintlig kraftledning och kraftledningsgata i enlighet med gällande ledningsrätt.
- För underhållsrensning av det befintliga utfallsdiket kallad Surbrunnstrännan.

Föreskrift A7 ska inte utgöra hinder för röjning och underhåll av jaktpass och därtill hörande siktgator för en säker jakt.

B Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten förpliktats att tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktats tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. Utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. Uppsättning av informationstavlor.
3. Naturvårdande skötsel i form av naturvårdsbränning, friställning av vidkroniga träd, tillskapande av död ved samt röjning av träd och buskar.
4. Återställande av naturlig hydrologi.
5. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

C Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
2. Skada, plocka eller samla in växter, svampar eller lavar. Bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov är dock tillåtet.
3. Sätta upp tavla, plakat, affisch eller göra inskrift.
4. Fånga och insamla ryggradslösa djur på ett sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs.
5. Framföra motordrivet fordon i terrängen.

Det är förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

6. Anordna lägerverksamhet.
7. Anordna tävlingar.

Upplysningar

Beslutet kan överklagas, se bilaga 6.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft. Utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart, även om beslutet överklagas.

Kungörelse

Beslutet kungörs i ortstidning och i Södermanlands läns författningssamling.

Dispens från föreskrifterna m.m.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen, med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken, medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med naturreservatet. Om det finns synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet (7 kap 7 § miljöbalken).

Jakt

Jakten regleras inte i reservatsbeslutet.

Övriga rättigheter

Se fastighetsförteckning, bilaga 4.

Skogsvårdslagen

Genom beslutet om naturreservat följer att skogsvårdslagens bestämmelser upphör att gälla i reservatet. Se 4 § skogsvårdslagen (SFS 1979:429). Därmed har markägaren inte längre något ansvar enligt 29 § skogsvårdslagen för att bekämpa eller förebygga insektshärjning inom reservatet.

Annan lagstiftning

Enligt artskyddsförordningen (2007:845) och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2009:10) gäller bestämmelser om fridlysning av djur och växter.

Enligt 2 kap. 12 § kulturmiljölagen (1998:950) krävs tillstånd från Länsstyrelsen för ingrepp i fornlämning eller fornlämningsområde.

Vid exempelvis spontant uppkommen skogsbrand har markägaren ansvar för bevakning i den utsträckning som har beslutats av räddningsledaren efter avslutad räddningsinsats. Se 3 kap. 9 § i lagen om skydd mot olyckor (2003:778).

SKÄLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Naturreseptatet ligger i den södra delen av Gnesta kommun, mellan Ehrendal och Hårbyskogens naturreseptat, i ett landskapsavsnitt som är utpekadt inom länets skogsstrategi som en så kalladt skoglig värdeatrakt, vilken kallas Gnesta-Likstammens barrskogar. Denna värdeatrakt kännetecknas av barrdominerade skogar och att det finns en koncentration av flera större värdefulla skogar. De värdefulla skogarnas ekologi kännetecknas av barrskogens olika naturliga processer. Det betyder att dessa skogar med dess innehåll av artmångfald är präglade av både större störningar i form av brand, stormar etcetera samt att delar är relativt opåverkade av skogsbruk. Inom värdeatrakten finns flera befintliga naturreseptat med liknande naturtyper som i Ehrendal Norra. Bildandet av Ehrendal Norra borgar således för att förstärka den gröna infrastrukturen av de aktuella naturtyperna.

Naturen i Ehrendal Norra bedöms inte ha nått sin fulla potential. Med hjälp av tiden, och en väl avvägd skötsel av området, kommer naturvärden förknippade med tallskog och barrblandskog att utvecklas och öka.

Bevarande av områdets värden

För att reseptatets kryptogamflora ska bevaras och utvecklas behöver området bibehålla sin mosaikartade struktur med varieradt ljusinsläpp och olikåldriga träd, torrträd och lågor av varierande nedbrytningsgrad. Detta uppnås genom att delar av området utvecklas fritt genom naturlig dynamik. För att gynna områdets brandgynnade arter behövs en skötsel som innebär naturvårdsbränning, eller skötselmetoder som efterliknar brand, i delar av reseptatet. För att gynna i området förekommande vedlevande skalbaggar behövs kontinuerlig tillförsel av grova, solbelysta tallågor.

I naturreseptatets nordvästra hörn föreslås att ett grävt dike sätts igen. Konsekvensen blir då att ett mindre våtmarksområde kommer att skapas. Denna nya biotop kan bidra till en ökad biologisk mångfald i naturreseptatet. Åtgärden kommer att föregås av särskild prövning enligt gällande lagstiftning.

I reseptatets sydöstra del, där en nyckelbiotop registrerats, finns en hel del hassel, asp och andra lövträd samt en i övrigt artrik flora.

Naturreseptatet utgör ett led i arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljömålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Länsstyrelsens bedömning och intresseprövning

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk och exploateringsföretag inte går att förena med bevarande av områdets höga naturvärden. Området bör därför, enligt Länsstyrelsens uppfattning, i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken skyddas som ett naturreseptat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreseptat i det aktuella området är väl förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att bildandet av naturreservatet är förenligt med Gnesta kommuns översiktsplan (Översiktsplan – Gnesta kommun 2050).

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att föreskrifterna inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Mot bakgrund av det ovan sagda anser Länsstyrelsen det motiverat att förklara Ehrendal Norra som naturreservat.

Ärendets handläggning

Dokumentation

Skogen i området har lokalt använts som ett ved- och virkesförråd, åtminstone under 1600- och 1700-talet, då järn- och kanontillverkning bedrevs i trakten. Stora delar av trakten kring Ehrendal var då kalhugget. Det finns inte några vandringsleder eller större stigar genom området och det är inte ett område med många långväga besökare utan det torde främst vara lokalbefolkningen som vistas i området. I samband med dåvarande Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering 2002 registrerades en nyckelbiotop, med botaniska värden och rikligt med död ved, inom den södra utlöparen av området ner mot Ehrendal.

Anders Norström på Mälby Säteri har bidragit med värdefull information om områdets historia.

Reservatsbildningen

Reservatsprocessen inleddes 2017 då fastighetsägaren skickade in en intresseanmälan (KOMET-ansökan) till Länsstyrelsen för att utreda huruvida delar av fastigheten Sägartorp 3:2 kunde bli naturreservat. Med anledning av detta gjorde Länsstyrelsen en översiktlig naturinventering av området 2017. Under 2017 beställdes en värdering och förhandling inleddes. 2018 slöts avtal om intrångsersättning. I avtalet finns vissa undantag från A-föreskrifterna. Under 2018 och 2019 mättes gränserna in av Skogsstyrelsen.

Remiss

Förslaget till beslut sändes på remiss till sakägare och berörda i början av september 2019.

Remissinstansernas synpunkter på förslag till beslut och Länsstyrelsens bemötande

- Gnesta kommun har tillstyrkt förslaget.
- Sveriges geologiska undersökning har meddelat att man avstår från att yttra sig.
- Södermanlands Orienteringsförbund (SOF) och OK Klemmingen har inget att invända. De skriver att skogen i naturreservatet är den bästa för orientering eftersom inga stora förändringar sker.
- Riksantikvarieämbetet har tillstyrkt förslaget. Ett par språkliga synpunkter lämnades. Dessa synpunkter har beaktats.
- Ägaren till fastigheten Gnesta Sägartorp 3:2 har framfört frågor angående vägar för tillsyn och förvaltning, informationsskyltar och eftersläckningsansvar vid spontant uppkommen brand. Länsstyrelsen har beaktat dessa synpunkter.

BESLUT

Datum

2019-12-16

Diarienummer

511-4105-2017

7 (7)

Beslutande

Beslutande i detta ärende har varit landshövding Liselott Hagberg. I den slutliga handläggningen har avdelningschef Anne-Li Fiskesjö, enhetschef Bo Westman, länsjurist Maria Pettersson och naturvårdshandläggarna Markus Forsberg samt Peter Lantz deltagit, den sistnämnda som föredragande.

Liselott Hagberg

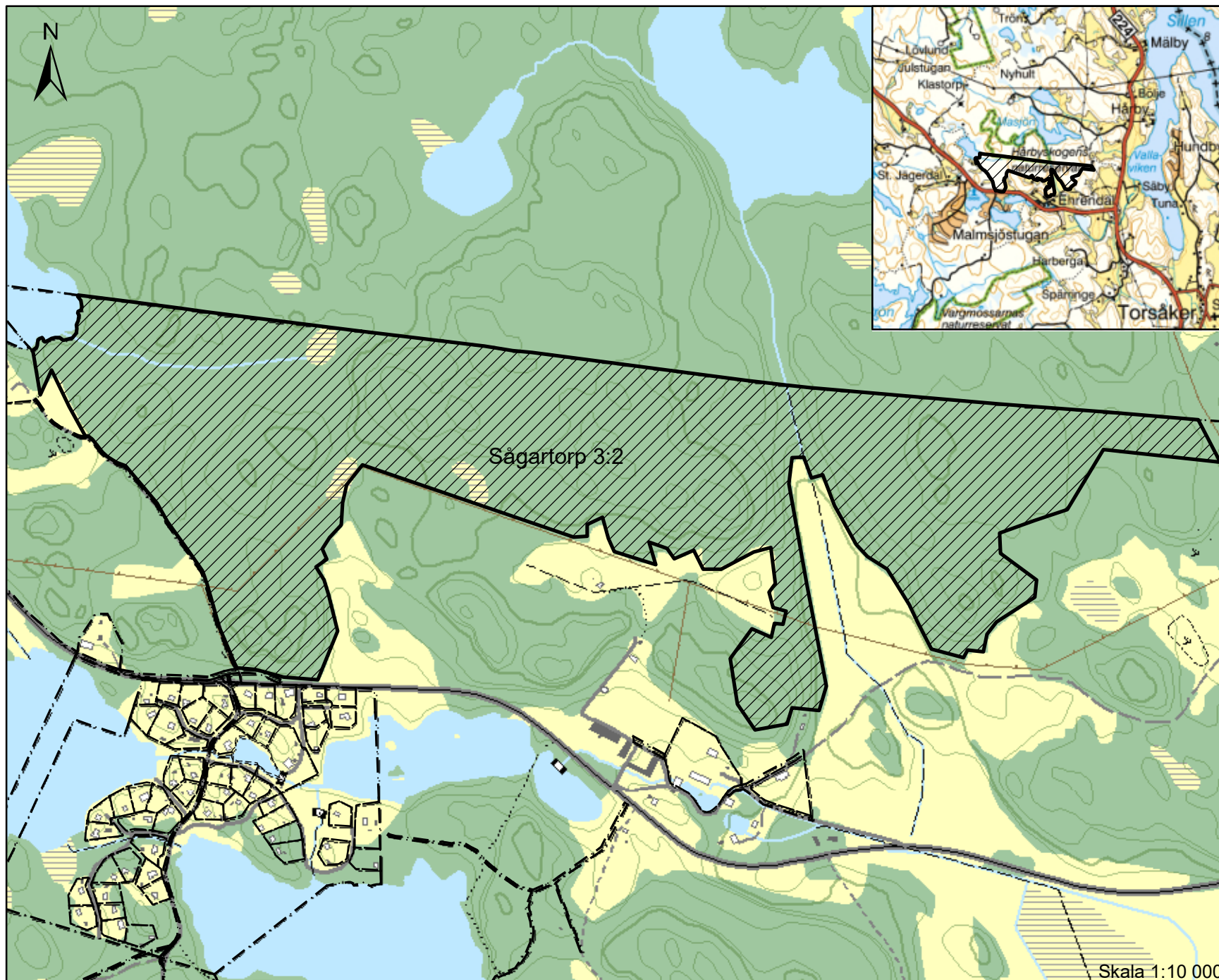
Peter Lantz

Hantering av personuppgifter

Information finns på <https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/om-lansstyrelsen-i-sodermanland/om-webbplatsen/sa-hanterar-vi-dina-personuppgifter.html>

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
- 2.1 Skötselplanekarta
3. Teknisk beskrivning
4. Fastighetsförteckning
5. Sändlista
6. Hur beslutet överklagas

Beslutskarta

Bilaga 1

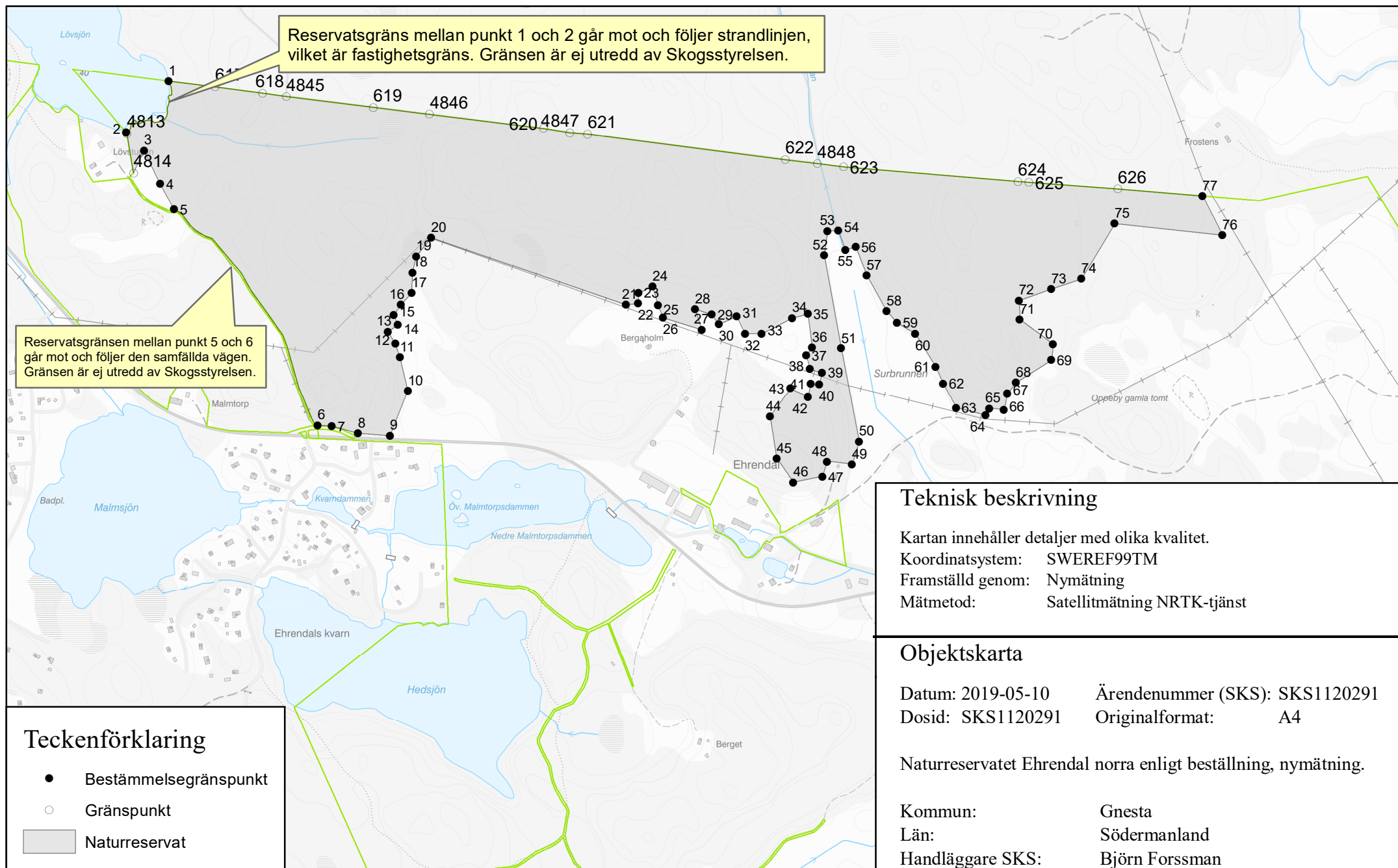
Länsstyrelsens beslut
om naturreservatet Ehrendal
Norra.

Dnr 511-4105-2017,
2019-12-16

 Naturreservat

 LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Länsstyrelsen Södermanland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Teknisk beskrivning

Datum: 2019-05-09 Märkning: Blå/Röd/Vit-snitsel ”Miljöhänsyn”.
 Ärendenummer: SKS1120291 Mätmetod: Satellitmätning NRTK-tjänst
 Dosid: 1120291 Mätperiod: 2018-2019
 Handläggare: Björn Forssman

Objekt: Ehrendal Norra
 Kommun: Gnesta Län: SÖDERMANLAND

Koordinatsystem: SWEREF99_TM

Koordinatqualitet: Inre 50 mm, Yttre 500 mm

Reservatsgräns mellan punkt 1 och 2 följer strandlinjen. Gränsen är ej utredd av Skogsstyrelsen.

Reservatsgräns mellan punkt 5 och 6 följer fastighetsgräns mot vägsamfälligheten, gränsen är ej utredd av Skogsstyrelsen, men antas följa nuvarande väg. Gränsen ansluter emot väg i rät förlängning av punkt 4 och 5 i norr och 6 och 7 i söder.

Punkt ID	Norr (N)	Öst (E)	Notering
1	6541071,5517	631443,6491	Bestämelsegränspunkt
2	6540966,8748	631357,1866	Bestämelsegränspunkt
3	6540930,8244	631393,9269	Bestämelsegränspunkt
4	6540862,4529	631427,2043	Bestämelsegränspunkt
5	6540811,1716	631455,0454	Bestämelsegränspunkt
6	6540371,4771	631747,0977	Bestämelsegränspunkt
7	6540369,6447	631775,6875	Bestämelsegränspunkt
8	6540355,1306	631828,9193	Bestämelsegränspunkt
9	6540350,2645	631893,6886	Bestämelsegränspunkt
10	6540441,4140	631930,5331	Bestämelsegränspunkt
11	6540509,2941	631914,0381	Bestämelsegränspunkt
12	6540537,3722	631905,3179	Bestämelsegränspunkt
13	6540561,9398	631890,1636	Bestämelsegränspunkt
14	6540575,8986	631910,2588	Bestämelsegränspunkt
15	6540595,5627	631901,8444	Bestämelsegränspunkt
16	6540616,5367	631915,8011	Bestämelsegränspunkt
17	6540640,4733	631937,6259	Bestämelsegränspunkt
18	6540682,0386	631939,6718	Bestämelsegränspunkt
19	6540715,2509	631947,6152	Bestämelsegränspunkt
20	6540752,7776	631977,6240	Bestämelsegränspunkt
21	6540617,1867	632373,6895	Bestämelsegränspunkt
22	6540619,4004	632398,6758	Bestämelsegränspunkt
23	6540640,8045	632399,0545	Bestämelsegränspunkt
24	6540654,4588	632427,6486	Bestämelsegränspunkt
25	6540615,2666	632438,8633	Bestämelsegränspunkt
26	6540590,6592	632449,4113	Bestämelsegränspunkt
27	6540565,9407	632527,7303	Bestämelsegränspunkt

28	6540608,1412	632514,6767	Bestämmelsegränspunkt
29	6540596,5369	632548,3802	Bestämmelsegränspunkt
30	6540576,9814	632562,6529	Bestämmelsegränspunkt
31	6540592,9024	632598,9562	Bestämmelsegränspunkt
32	6540557,4993	632616,3271	Bestämmelsegränspunkt
33	6540557,1974	632650,1937	Bestämmelsegränspunkt
34	6540589,7745	632711,2028	Bestämmelsegränspunkt
35	6540597,9128	632743,3538	Bestämmelsegränspunkt
36	6540529,8642	632752,3001	Bestämmelsegränspunkt
37	6540514,3605	632740,1324	Bestämmelsegränspunkt
38	6540485,3397	632747,9665	Bestämmelsegränspunkt
39	6540478,3491	632772,6824	Bestämmelsegränspunkt
40	6540453,9944	632766,4337	Bestämmelsegränspunkt
41	6540456,0272	632750,0299	Bestämmelsegränspunkt
42	6540429,4010	632744,0560	Bestämmelsegränspunkt
43	6540445,5482	632708,1034	Bestämmelsegränspunkt
44	6540389,3632	632666,9580	Bestämmelsegränspunkt
45	6540303,8201	632680,4100	Bestämmelsegränspunkt
46	6540255,5524	632713,7040	Bestämmelsegränspunkt
47	6540267,2651	632773,7596	Bestämmelsegränspunkt
48	6540297,3346	632783,0933	Bestämmelsegränspunkt
49	6540292,0124	632833,8632	Bestämmelsegränspunkt
50	6540338,3591	632847,5386	Bestämmelsegränspunkt
51	6540527,6669	632811,3141	Bestämmelsegränspunkt
52	6540717,7184	632776,9601	Bestämmelsegränspunkt
53	6540766,6416	632783,6775	Bestämmelsegränspunkt
54	6540767,5142	632805,5399	Bestämmelsegränspunkt
55	6540728,3948	632819,6308	Bestämmelsegränspunkt
56	6540734,3974	632840,8979	Bestämmelsegränspunkt
57	6540676,6195	632862,8649	Bestämmelsegränspunkt
58	6540603,9267	632903,3361	Bestämmelsegränspunkt
59	6540580,6928	632924,8195	Bestämmelsegränspunkt
60	6540557,5862	632961,7463	Bestämmelsegränspunkt
61	6540490,5111	633003,2331	Bestämmelsegränspunkt
62	6540456,2668	633019,1869	Bestämmelsegränspunkt
63	6540407,1862	633044,6791	Bestämmelsegränspunkt
64	6540391,5849	633105,3406	Bestämmelsegränspunkt
65	6540405,9321	633112,5252	Bestämmelsegränspunkt
66	6540402,7467	633141,9797	Bestämmelsegränspunkt
67	6540435,3609	633149,0613	Bestämmelsegränspunkt
68	6540458,2981	633166,9395	Bestämmelsegränspunkt
69	6540504,5080	633238,5413	Bestämmelsegränspunkt
70	6540536,6163	633242,4161	Bestämmelsegränspunkt
71	6540586,8370	633174,7157	Bestämmelsegränspunkt
72	6540625,2601	633173,0286	Bestämmelsegränspunkt
73	6540648,5694	633238,6655	Bestämmelsegränspunkt
74	6540669,1716	633299,7156	Bestämmelsegränspunkt
75	6540781,9890	633367,6645	Bestämmelsegränspunkt
76	6540758,0627	633587,0781	Bestämmelsegränspunkt
77	6540837,9745	633545,7142	Bestämmelsegränspunkt
0461FRU*GRÅ*4813	6540964,7290	631358,9800	Fastighetsgräns rör i sten
0461FRU*GRÅ*4814	6540884,1890	631372,7500	Fastighetsgräns rör i mark

0461FRU*GRÄ*4845	6541039,7800	631683,1110	Fastighetsgräns råsten
0461FRU*GRÄ*4846	6541003,2380	631974,8240	Fastighetsgräns råsten
0461FRU*GRÄ*4847	6540966,7510	632259,5450	Fastighetsgräns råsten
0461FRU*GRÄ*4848	6540903,5870	632763,3780	Fastighetsgräns råsten
SKS*GRÄ*617	6541059,5011	631538,3326	Fastighetsgräns råsten
SKS*GRÄ*618	6541046,7567	631635,1679	Fastighetsgräns råsten
SKS*GRÄ*619	6541018,2040	631859,9070	Fastighetsgräns råsten
SKS*GRÄ*620	6540975,1730	632206,7113	Fastighetsgräns råsten
SKS*GRÄ*621	6540963,9741	632295,9086	Fastighetsgräns råsten
SKS*GRÄ*622	6540911,5097	632697,9362	Fastighetsgräns råsten
SKS*GRÄ*623	6540897,3757	632816,8161	Fastighetsgräns råsten
SKS*GRÄ*624	6540867,3298	633171,0007	Fastighetsgräns råsten
SKS*GRÄ*625	6540865,3305	633193,0322	Fastighetsgräns råsten
SKS*GRÄ*626	6540851,9552	633374,1147	Fastighetsgräns råsten